

Kwartalny bilans nastrojów społecznych

Opracował
Marcin Głowacki

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Wyróżniająca Jakość Badań

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- W minionym kwartale finiszowała kampania wyborcza, a także odbyły się wybory prezydenckie. Wydaje się, że wydarzenia te wpłynęły przede wszystkim na oceny i prognozy **sytuacji politycznej** w kraju.
- Zarówno oceny, jak i przewidywania dotyczące **sytuacji gospodarczej** w Polsce po kwietniowym pogorszeniu w kolejnych dwóch miesiącach poprawiły się, a wskaźniki odnoszące się do prognoz osiągnęły najwyższe poziomy na przestrzeni ostatniego roku.
- Po kwietniowym spadku ocen i prognoz **sytuacji w zakładach pracy** respondentów w kolejnych miesiącach powrócił niewielki trend wzrostowy widoczny w poprzednich miesiącach.
- Badani z rosnącym optymizmem oceniają **poziom życia** swój i swoich rodzin. Wskaźniki dotyczące ocen i prognoz w tym obszarze w maju i czerwcu należą do najwyższych w ciągu minionych dwunastu miesięcy.

W naszych badaniach wskaźnikami nastrojów społecznych są m.in. oceny i prognozy sytuacji gospodarczej i politycznej w Polsce, a także poziomu życia respondentów i ich rodzin oraz kondycji zakładów pracy, w których pracują ankietowani. Aby syntetycznie oddać dynamikę zmian nastrojów, ich bilans kwartalny prezentujemy w postaci średnich ocen na pięciopunktowej skali od -2 do +2 na tle poprzednich kwartałów¹.

SYTUACJA POLITYCZNA

Oceny **sytuacji politycznej** w minionym kwartale były nie mniej dynamiczne niż sama polityka krajowa. W kwietniu wskaźnik spadł do poziomu bliskiego najniższemu, jaki notowaliśmy w ostatnim roku (-0,50 w styczniu, -0,48 w kwietniu), a w kolejnym miesiącu wzrósł, aby w czerwcu spaść jeszcze bardziej (-0,51). Najprostsze wyjaśnienie tego majowego wahnięcia to większa niż zwykle uwaga poświęcana polityce w okresie wyborczym. Polityka siłą rzeczy była bardziej obecna w mediach, publicystyce i codziennych rozmowach. Spadek wskaźnika, który nastąpił w czerwcu, można byłoby w tej sytuacji interpretować jako efekt opadnięcia tej fali zainteresowania.

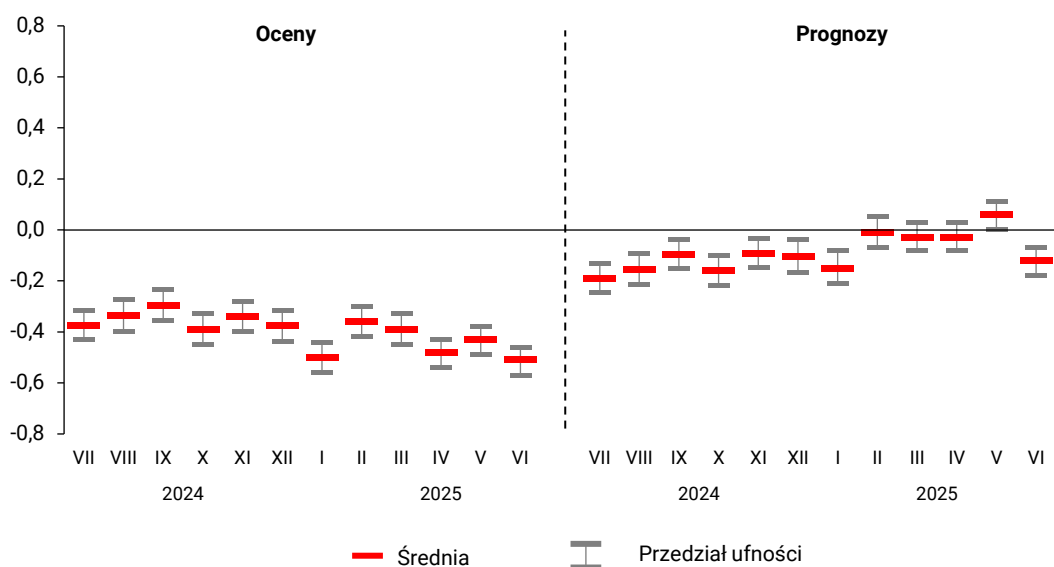
Prognozy dotyczące sytuacji politycznej w ostatnich trzech miesiącach układały się podobnie jak oceny, lecz wahnięcia były w tym przypadku jeszcze silniejsze: w maju, po raz pierwszy na przestrzeni minionego roku, wskaźnik przyjął wartość dodatnią, czyli optymizm był wyrażany silniej niż pesymizm, po czym w czerwcu odnotowaliśmy jego duży spadek.

¹ Prezentowane dane pochodzą z badań „Aktualne problemy i wydarzenia” realizowanych od lipca 2024 roku do czerwca 2025 roku.

Interpretując stan nastrojów społecznych odnoszących się do polityki, warto też wspomnieć, że o ile liczba zwolenników rządu pozostaje stabilna od wielu miesięcy i obejmuje mniej więcej jedną trzecią badanych, o tyle liczba jego przeciwników systematycznie od trzech miesięcy rośnie i w czerwcu wyniosła już blisko połowę badanych (47%)².

CBOS

RYS. 1. Sytuacja polityczna w Polsce

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

SYTUACJA GOSPODARCZA

Na początku drugiego kwartału nastąpił wyraźny spadek ocen **sytuacji gospodarczej** w Polsce (-0,13), po czym w maju wskaźnik wrócił do poziomu z marca, a w czerwcu nieznacznie go przekroczył, osiągając wartość dodatnią (0,01).

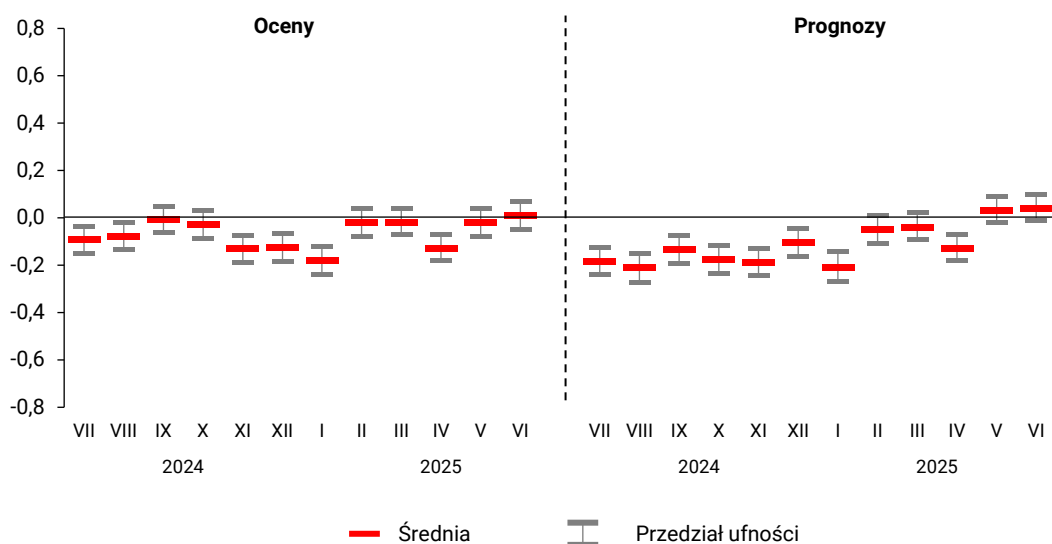
Dynamika **prognoz sytuacji gospodarczej** w drugim kwartale przebiegała niemal identycznie jak dynamika ocen. Obydwa wskaźniki w kwietniu spadły do jednakowego poziomu -0,13, a w kolejnych dwóch miesiącach rosły, przy czym tempo wzrostu prognoz było nieco wyższe niż tempo wzrostu

² Zob. komunikat CBOS: *Stosunek do rządu w czerwcu, lipiec 2025* (oprac. M. Głowacki).

ocen. Ostatecznie w maju i czerwcu wskaźniki prognoz sytuacji gospodarczej utrzymały się po dodatniej stronie skali i były najlepsze na przestrzeni ostatniego roku (odpowiednio: 0,03 i 0,04).

CBOS

RYS. 2. Sytuacja gospodarcza w Polsce

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

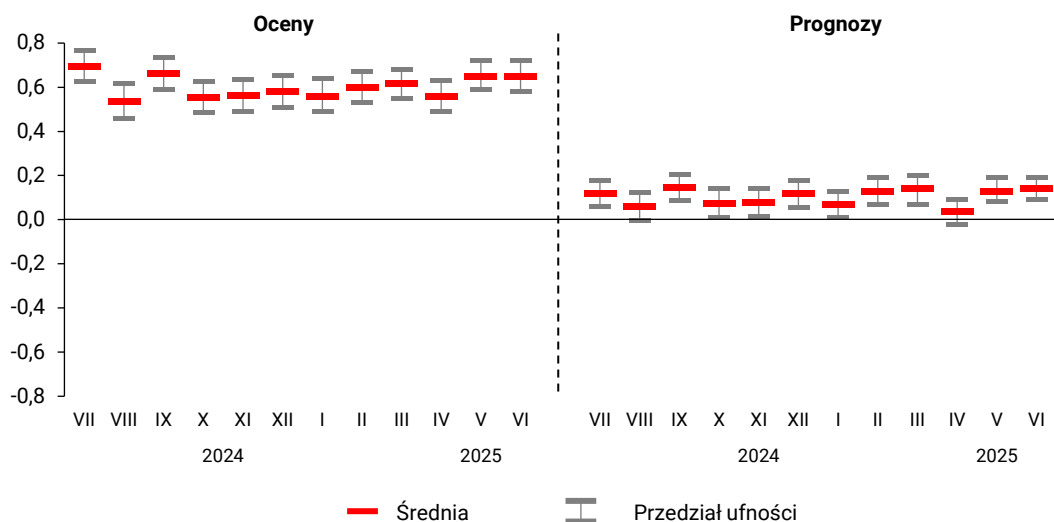
SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

W pierwszym kwartale 2025 roku **oceny sytuacji w zakładach pracy respondentów** systematycznie, choć w niewielkim zakresie, rosły. W kwietniu nastąpił ich spadek do poziomu styczniowego, po czym w kolejnych dwóch miesiącach wskaźnik wzrósł do 0,65 (był więc nieco wyższy niż w poprzednim, marcowym szczycie).

Podobnie wyglądała dynamika zmian w odniesieniu do **prognoz sytuacji w zakładach pracy**. Po niewielkim wzroście w pierwszym kwartale w kwietniu nastąpiło pogorszenie (z 0,14 do 0,04), a potem przewidywania poprawiły się.

RYS. 3. Sytuacja w zakładach pracy respondentów

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO*

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

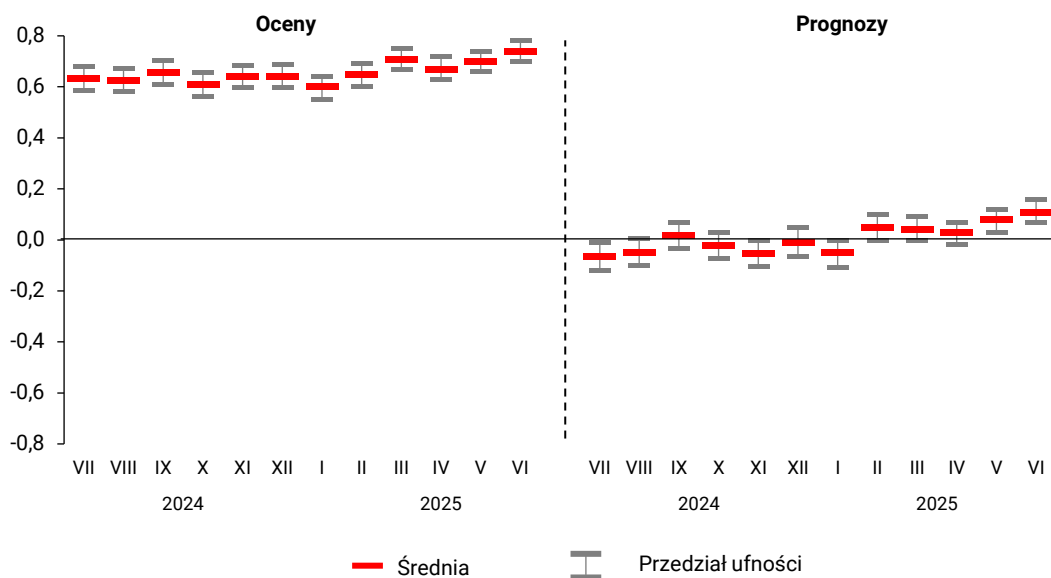
* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników i pomagających im członków rodzin oraz emerytów, rencistów, studentów i pełnoletnich uczniów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

POZIOM ŻYCIA

W kwietniu nastąpił lekki spadek ocen dotyczących **postrzegania poziomu życia respondentów i ich rodzin**, natomiast w maju i czerwcu obserwowaliśmy ich poprawę do poziomów należących do najwyższych w minionym roku.

Z podobną sytuacją mieliśmy do czynienia w przypadku wskaźnika **prognoz dotyczących poziomu życia** respondentów i ich rodzin. Po stagnacji, jaka miała miejsce od lutego do kwietnia (poziom wskaźnika między 0,03 a 0,05), w maju i czerwcu wzrósł optymizm dotyczący przewidywanego poziomu życia respondentów i ich rodzin (odpowiednio: 0,08 i 0,11).

RYS. 4. Poziom życia respondentów i ich rodzin

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

Nadejście wiosny zbiegło się w tym roku z kampanią i wyborami prezydenckimi. Ta koincydencja zaowocowała pewnym przyływem energii, pobudzeniem, widocznym w postaci wyraźnego w maju wychylenia w górę wskaźników ocen i prognoz sytuacji politycznej. Wskaźniki odnoszące się do gospodarki, sytuacji w pracy oraz poziomu życia również w maju poprawiły się i – w przeciwieństwie do wskaźników politycznych – w czerwcu nie wróciły do poprzedniego poziomu, a dalej rosły.